

Samen(werken) in Beweging!

Sportakkoord Heerhugowaard

Heerhugowaard, 29 mei 2020

Disclaimer

Dit rapport is uitsluitend bestemd voor de opdrachtgever. De inhoud van dit rapport is gebaseerd op omstandigheden bij en informatie ter beschikking gesteld door de opdrachtgever en is door opdrachtnemer met de grootst mogelijke zorgvuldigheid opgesteld. Echter voor onjuistheden en onvolledigheden, op welke grond dan ook, kan opdrachtnemer op geen enkele wijze aansprakelijk gesteld worden. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade die is of dreigt te worden toegebracht en voortvloeit uit of in enig opzicht verband houdt met het gebruik van het rapport.

Aan de inhoud van dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnemer. Ongeautoriseerd of oneigenlijk gebruik van de inhoud van het rapport kan een inbreuk op intellectuele rechten, regelgeving met betrekking tot privacy, publicatie en/of communicatie in de breedste zin van het woord opleveren.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Voorwoord wethouder	3
2. Inleiding	4
2.1 Van nationaal sportakkoord naar een sportakkoord Heerhugowaard	4
2.2 Procesbeschrijving	5
2.3 Leeswijzer	6
3. Gemeentelijk beleid	7
3.1 Raadsagenda Heerhugowaard 2018-2022	7
4. Waar staan we nu?	8
4.1 Maatschappelijke trends en ontwikkelingen	8
5. Waar willen we naar toe?	12
5.1 Twee ontwikkelrichtingen voor de sport- en bewegvisie	12
5.2 Het bestaande sportkapitaal benutten	12
6. De ambities van het sportakkoord in vier programmalijnen	13
A. De basis van sport en bewegen versterken	13
Programmalijn 1. Vitale verenigingen en sportaanbieders	13
Programmalijn 2. Duurzame accommodaties en beweegvriendelijke omgeving	15
B. De maatschappelijke waarde van sport en bewegen verzilveren	16
Programmalijn 3. Inclusief sporten en bewegen	16
Programmalijn 4. Positieve, veilige en vaardige sport	17
7. Van sportakkoord naar uitvoering	19
8. Bronnen	21
9. Betrokken partijen	22
10. Ondertekenaars sportakkoord	23

1. Voorwoord wethouder

Met trots presenteer ik aan u ons Lokaal Sportakkoord gemeente Heerhugowaard – ‘samen(werken) in beweging’. Trots omdat de lokale sportverenigingen, de gemeente, de maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven samen de handen ineen hebben geslagen om de kracht van sport in Heerhugowaard de komende jaren nóg beter te benutten.

Tijdens de aftrap van ons akkoord in februari dit jaar merkte ik het enthousiasme van de vele aanwezigen. Met meer dan 40 vrijwilligers van sportverenigingen en maatschappelijke organisaties was de wens om iets samen te doen groot. De daarbij vrijkomende energie was voelbaar. Iedereen ging met elkaar in gesprek en er werd veel informatie uitgewisseld.

Dit leidde tot een bundeling van ideeën en doelen en uiteindelijk in een aantal speerpunten voor het sportakkoord. Deze zijn onder leiding van de sportformateur en co-formateur verder uitgewerkt in een klankbordgroep van vertegenwoordigers van de verenigingen en maatschappelijke partners en hebben uiteindelijk vorm gekregen in dit sportakkoord.

Nu dit sportakkoord wordt getekend bevinden wij ons midden in de coronacrisis. Het belang van sporten, bewegen, gezondheid en het verenigingsleven wordt hierdoor nog maar eens benadrukt en zal de komende jaren waarschijnlijk nog belangrijker worden. Het is de opgave om sport optimaal te benutten, want sport verenigt mensen, zoals geen ander instrument dat kan. Jong en oud, arm en rijk, mensen met en zonder beperking, laag- en hoogopgeleid treffen elkaar in de sport. Als vrijwilliger, als actief sporter of als fan. Sport slaat bruggen tussen mensen, tussen sectoren en tussen landen en culturen.

Met dit sportakkoord verenigt Heerhugowaard zich in sport. Laten we samen(werken) in beweging!

A. Valent – wethouder Sport

2. Inleiding

2.1 Van nationaal sportakkoord naar een sportakkoord Heerhugowaard

In de zomer van 2018 werd het Nationaal Sportakkoord gesloten. In Scheveningen zetten de minister van Sport Bruno Bruins en vertegenwoordigers van NOC*NSF en de sportbonden, gemeenten en provincies en tal van maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven hun handtekening onder een ambitieus plan. Samen willen zij de sport versterken en de maatschappelijke kracht van sport optimaal benutten. Dat lukt alleen als daar lokaal uitvoering aan wordt gegeven. Daarom wordt in het verlengde van het landelijke akkoord momenteel overal in Nederland ook gewerkt aan lokale sportakkoorden.

Ook in Heerhugowaard zijn we hiermee aan de slag gegaan. Sportaanbieders, maatschappelijke instellingen en gemeente zijn rond de tafel gegaan om ambities en uitdagingen te bespreken en concrete ideeën uit te wisselen. Het resultaat hiervan hebben we neergelegd in ons lokale sportakkoord. Hierin formuleren wij onze gezamenlijke ambities op het gebied van sport en bewegen in Heerhugowaard.

Wij hebben ambities en speerpunten geformuleerd in vier programmalijnen. Zij sluiten aan bij bestaand beleid en activiteitenaanbod van verschillende partners in het sportakkoord. Het sportakkoord verbindt de ambities van de verschillende organisaties die op enigerlei wijze actief (willen) zijn op het vlak van sport en bewegen.

Elke programmalijn wordt gevolgd door een uitvoeringsagenda, waarin concrete activiteiten en gewenste resultaten worden benoemd. In deze agenda worden tevens trekkers en betrokken partijen benoemd en een realistische planning.

Voor de gemeente Heerhugowaard is 'zelf- en samenredzaamheid' de sleutel voor de realisatie van het sportakkoord; er wordt sterk ingezet op samenwerking tussen sportaanbieders en maatschappelijke organisaties en op een faciliterende en ondersteunende rol daarbij voor de buurtsportcoaches van HeerhugowaardSport NV.

Minister Bruno Bruins ondertekent op 29 juni 2018 het Nationaal Sportakkoord

2.2 Procesbeschrijving

Van intentie tot akkoord.

In oktober 2019 heeft gemeente Heerhugowaard de intentie uitgesproken om in 2020 een lokaal sportakkoord tot stand te brengen. Om tot een breed draagvlak te komen is een aantal lokale partners door de gemeente uitgenodigd om de intentieverklaring voor het sportakkoord te ondertekenen. Niet alleen partijen uit de sportsector maar ook uit de zorg- en cultuursector zijn benaderd.

Als ambassadeur van de sportend Heerhugowaard heeft HeerhugowaardSport NV haar handtekening gezet. Als ambassadeurs van sport en zorg hebben De Pieter Raat Stichting en Stichting MET hun handtekening gezet. Als ambassadeur van cultuur heeft COOL Kunst & Cultuur de intentieverklaring getekend. De intentieverklaring is voor 8 november 2019 ingediend bij de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) zodat gestart kon worden in december.

In overleg met Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) heeft Heerhugowaard een sportformateur van Team Sportservice aangesteld als onafhankelijk procesbegeleider bij het tot stand brengen van het sportakkoord. Daarnaast heeft de gemeente ingezet op lokaal maatwerk: hiervoor heeft HeerhugowaardSport NV op verzoek van de gemeente een lokale co-formateur aangeleverd.

Inspiratiebijeenkomst

In januari 2020 zijn de formateurs gestart met het voorbereiden van het lokale sportakkoord. In samenspraak met de gemeente en conform de beleidsplannen op het gebied van sport en sociaal domein, zijn er twee ontwikkelrichtingen en vier programmalijnen benoemd. De programmalijnen sluiten goed aan bij het landelijk sportakkoord.

Op 4 februari 2020 heeft een inspiratiebijeenkomst plaatsgevonden in wijkcentrum de Horst in Heerhugowaard. Alle sportverenigingen en maatschappelijke organisaties in Heerhugowaard waren voor deze bijeenkomst uitgenodigd. Ruim 60 deelnemers vanuit verenigingen, ouderenzorg, vluchtelingenwerk en commerciële sportaanbieders waren aanwezig in De Horst. Zij gingen, na een plenaire presentatie en een interview met een lokale paralympisch atleet, samen om tafel om richting te geven aan de vier programmalijnen van het sportakkoord. Dit creatieve proces werd begeleid door beide formateurs en de buurtsportcoaches van HeerhugowaardSport NV. De inspiratiebijeenkomst leverde veel concrete ambities en ideeën op voor het sportakkoord.

Klankbordgroep: feedback en borging

Op grond van de 'input' vanuit de inspiratiebijeenkomst is een eerste concept van het sportakkoord opgesteld. Deze eerste versie is besproken met de beleidsadviseur sport en cultuur, HeerhugowaardSport NV en de adviseur lokale sport.

Tevens is het concept van feedback voorzien door een klankbordgroep (samengesteld vanuit de inspiratiebijeenkomst op 4 februari). De klankbordgroep zal ook een rol spelen bij de borging van de uitvoering van het sportakkoord.

Ondertekening en indienen akkoord

Als het sportakkoord gereed is zal een feestelijke ondertekening plaatsvinden door de betrokken partners uit het werkveld van sport, bewegen, welzijn, zorg en onderwijs en de gemeente. Aansluitend wordt het sportakkoord ingediend bij de Vereniging Sport en Gemeenten. De planning is om de feestelijke ondertekening in april 2020 te laten plaatsvinden.

Procesbegeleiding

- Sportformateur – Sjoerd van Tiel (Team Sportservice)
- Co-formateur – Bart Kwantes (HeerhugowaardSport NV)
- Adviseur lokale sport – Erwin Dam (NOC*NSF/KNVB)

2.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 3 van dit sportakkoord wordt de visie weergegeven die het uitgangspunt vormt voor het sport- en beweegbeleid van de gemeente Heerhugowaard. In hoofdstuk 4 worden relevante maatschappelijke trends en ontwikkelingen beschreven.

In het vijfde hoofdstuk worden de ontwikkelrichtingen benoemd die zijn voortgekomen uit de dialoog met het werkveld en de gemeentelijke betrokkenen. In hoofdstuk 6 worden de zes programmalijnen beschreven. Hoofdstuk 7 gaat in op een aantal randvoorwaarden voor de uitvoering van het sportakkoord. In de afsluitende hoofdstukken zijn bronnen, betrokken partijen en de ondertekenaars van het sportakkoord opgenomen.

In dit sportakkoord worden naast elkaar de termen sportverenigingen en sportaanbieders gebruikt. Met sportverenigingen worden de vrijwilligersorganisaties in de sport bedoeld. Als over sportaanbieders wordt gesproken dan is er sprake van alle organisaties die sport- en bewegen aanbieden. Naast de sportverenigingen zijn dit ook (commerciële) sportscholen, fitnessbedrijven en bijv. bootcamp- of wandelgroepen. Daarnaast zijn er aanbieders in het maatschappelijk domein die sport, en vooral bewegen aanbieden; het gaat hierbij onder andere om fysiotherapeuten, zorginstellingen en scholen.

Het sportakkoord bestrijkt daarmee het gehele veld van sport en bewegen. Dit wil niet zeggen dat sport ook altijd gepaard hoeft te gaan met lichamelijke beweging. Ook denksporten of vissen vallen binnen het aandachtsgebied van het sportakkoord.

3. Gemeentelijk beleid

3.1 Raadsagenda Heerhugowaard 2018-2022

Aan het begin van de nieuwe raadsperiode, in mei 2018, sprak de gemeenteraad van Heerhugowaard een aantal ambities uit in de raadsagenda voor de komende vier jaar¹. Deze ambities bieden een goede fundering voor het lokaal sportakkoord, dat als ambitie heeft de maatschappelijke rol van sport en bewegen nog sterker te verzilveren.

Heerhugowaard inclusief en zorgzaam

“De participerende partijen hechten groot belang aan een inclusief Heerhugowaard. Daarmee wordt bedoeld dat inwoners daadwerkelijk mee kunnen doen en daartoe ook in staat gesteld worden, of zij/hij nu jong of oud is met of zonder beperkingen. Heerhugowaard stelt primair iedere inwoner zelf verantwoordelijk voor de wijze waarop en de mate waarin, zij/hij wil en kan deelnemen aan de samenleving. Heerhugowaard acht zich van haar kant verantwoordelijk om de zelfredzaamheid van de inwoners en de mogelijkheid om sociale netwerken op te bouwen (o.a. door het creëren van ontmoetingsmogelijkheden) te bevorderen. In staat worden gesteld om daadwerkelijk mee te doen stelt ook eisen aan het niveau van voorzieningen in Heerhugowaard. Daarbij wordt onderkend dat sommige groepen in de samenleving misschien een extra steuntje in de rug of hulp nodig hebben. In die zin wil de gemeenteraad ook zorgzaam zijn zodat alle inwoners het verschil kunnen merken”. (p.5)

Een goed niveau van voorzieningen

“Voorzieningen op het gebied van sport, kunst en cultuur moeten van een goed niveau zijn, dat wil zeggen goed onderhouden, toegankelijk en veilig. Aan het college wordt gevraagd om, in samenspraak met inwoners en door middel van behoefte onderzoek in kaart te brengen naar welke aanvullende voorzieningen vraag is en of het sportbeleid verbreed moet worden. Daarnaast vraagt de gemeenteraad om te komen tot een inventarisatie van accommodaties waar sprake is van achterstallig onderhoud cq welke accommodaties in aanmerking komen voor verbetering. Daarbij is nadrukkelijk gevraagd om deze inventarisatie betrekking te laten hebben op het brede veld van sportaccommodaties, inclusief openbare sport- en speelveldjes, en voorzieningen voor kunst en cultuur. Op basis van deze inventarisatie heeft de gemeenteraad het voornemen om tot een investeringsplan te komen.

Inwoners met een beperking kunnen aanspraak maken op een extra steuntje in de rug van de gemeente om zo optimaal mogelijk deel te kunnen nemen aan voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en recreatie binnen de gemeente. Wanneer voorzieningen op het gebied van sport voor inwoners met een beperking niet toereikend zijn binnen de gemeente, wordt er gezocht naar een oplossing om buiten de gemeente te kunnen sporten”. (p.7)

---

¹ Raadsagenda Heerhugowaard 2018-2022

4. Waar staan we nu?

4.1 Maatschappelijke trends en ontwikkelingen

Bevolkingssamenstelling

Evenals in veel andere gemeenten verandert in de gemeente Heerhugowaard de samenstelling van de bevolking als gevolg van ontgroening, vergrijzing en een krimpende beroepsbevolking. Het aantal schoolgaande jongeren daalt tot 2040 licht en de beroepsbevolking (20-65 jarigen) neemt in lijn met de landelijke trends de komende jaren af, terwijl het aantal huishoudens van ouderen zal toenemen.

- ◆ Een oudere bevolking heeft gemiddeld meer gezondheidsproblemen en een hoger zorggebruik.
- ◆ In Heerhugowaard is het aantal 65-plussers de laatste 10 jaar toegenomen met 81%. Dit is meer dan in de regio NHN (50%) en landelijk (32%).
- ◆ De belangrijkste oorzaken voor de vergrijzing zijn de verouderende babyboomgeneratie en de gestegen levensverwachting.
- ◆ De inwoners van Heerhugowaard wonen in een sterk stedelijk gebied, de bevolkingsdichtheid is 1.409 inwoners per km².
- ◆ Volgens de prognose van het CBS/PBL heeft Heerhugowaard in 2040 58.500 inwoners.

Aantal inwoners	0-5 jaar	5-20 jaar	20-65 jaar	65-75 jaar	75+	Totaal
2006	3.613	9.539	31.316	3.153	1.823	49.444
2016	3.106	10.641	31.169	5.876	3.135	53.927
2040*	3.100	9.700	29.700	7.700	8.200	58.500

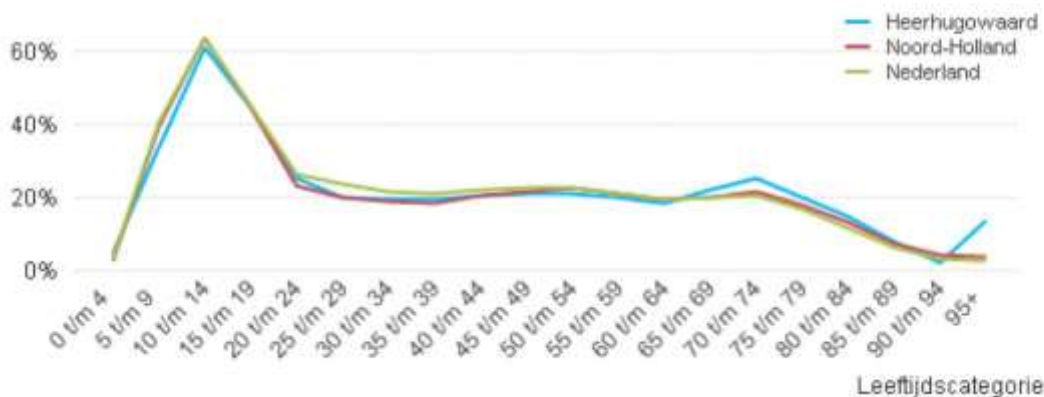
* prognose 2017-2040 CBS, PBL

Bron: Gezondheidsprofiel gemeente Heerhugowaard 2017

Sport- en beweegdeelname

De sport- en beweegdeelname bij de sportverenigingen is in Heerhugowaard op goed niveau in vergelijking met de provincie Noord-Holland en Nederland². Met name onder de basisschooljeugd is het percentage verenigings-lidmaatschappen hoog.

Vergelijking ledenpercentage gemeente Heerhugowaard, provincie Noord-Holland en Nederland (2018)

Bron: KISS ledencijfers NOC*NSF 2018

² Over de hele bevolking genomen is het ledenpercentage in Nederland 25,1%. In de provincie Noord-Holland betreft dit 23,9% en in de gemeente Heerhugowaard is dit 24,8%.

De sportverenigingen hebben echter te kampen met een stabilisatie en soms terugloop van het aantal leden, met name in de leeftijdscategorie vanaf 12 jaar. Deze dalende ledentallen zijn van effect op de continuïteit van activiteiten, dragen bij aan een vrijwilligerstekort en beïnvloeden, als gevolg van dalende contributie-inkomsten, de draagkracht van verenigingen. Vanuit maatschappelijk oogpunt wordt zichtbaar dat inactiviteit vanaf 12 jaar toeneemt, met alle nadelige gevolgen van dien (toename bewegingsarmoede, overgewicht en afname motorische ontwikkeling en sociale participatie).

Inactiviteit en overgewicht

In Heerhugowaard voldoet 63,6% van de volwassenen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB): minimaal 5 dagen per week 30 minuten of meer matig intensief bewegen. Voorbeelden van matig intensieve lichamelijke activiteit zijn fietsen van en naar het werk, stevig wandelen of tuinieren. De NNGB houdt echter geen rekening met mensen die drie keer per week een uur sporten en de rest van de week minder actief zijn, terwijl deze mensen wel gezond bezig zijn. Daarom is de 'fitnorm' geïntroduceerd. Om aan deze norm te voldoen moet men 3 keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief bewegen. Iemand die zwaar lichamenlijk actief is gaat zweten en raakt buiten adem. Voorbeelden zijn hardlopen en voetballen. 19,7% van de volwassenen in Heerhugowaard voldoet aan de fitnorm, 57,6% sport wekelijks en 35,3% is lid van één of meer sportverenigingen³.

Na roken is overgewicht de belangrijkste oorzaak van gezondheidsverlies. De gezonde levensverwachting van mensen met obesitas is 5 jaar lager dan van mensen met een gezond gewicht. Een ongezond gewicht kan leiden tot tal van aandoeningen en klachten, zoals hart- en vaatziekten, diabetes en depressie. Overgewicht leidt ook tot (indirecte) kosten door een hoger zorggebruik, meer ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Het aantal mensen met overgewicht is de afgelopen decennia in Nederland gestegen tot bijna 50% en het aantal mensen met ernstig overgewicht (obesitas) is meer dan verdubbeld. In Heerhugowaard heeft 2,3% van de volwassenen ondergewicht, 50,5% een gezond gewicht, 32,6% matig overgewicht en 14,7% ernstig overgewicht⁴.

Fysieke en verstandelijke beperkingen

Mensen met een fysieke of verstandelijke beperking bewegen minder dan gemiddeld en vinden nog onvoldoende hun weg naar het bestaande sportaanbod. Veel handicaps zijn onzichtbaar; de gemiddelde sportbestuurder, trainer of sporter heeft er geen goed beeld van welke mensen door hun lichamelijke of verstandelijke beperking eventueel extra ondersteuning nodig hebben bij sporten en bewegen.

Dementie, eenzaamheid en depressie

De vergrijzing van de inwoners van Heerhugowaard draagt bij aan leeftijdsgebonden verschijnselen als dementie, eenzaamheid en ouderdomsdepressiviteit. Uit landelijke cijfers blijkt dat het aantal inwoners met dementie de komende jaren sterk zal toenemen; het aantal zal in 2050 het dubbele zijn ten opzichte van dit moment⁵. Anderzijds blijkt uit onderzoek dat dat regelmatig bewegen de hersenfunctie stimuleert en daarmee een vertragende werking hebben op het ziektebeeld⁶. Onder de 65+-ers is een stijging te zien in emotionele eenzaamheid (diepte van sociale contacten) en sociale eenzaamheid (breedte van sociale contacten). In Heerhugowaard voelt 36,8% van de ouderen zich matig eenzaam en 9,9% (zeer) ernstig eenzaam. Van de ondervraagden voelt 30,6% zich emotioneel eenzaam en 49,9% sociaal eenzaam⁷.

³ GGD Hollands Noorden - Gezondheidsmonitor 2016

⁴ GGD Hollands Noorden - Gezondheidsmonitor 2016

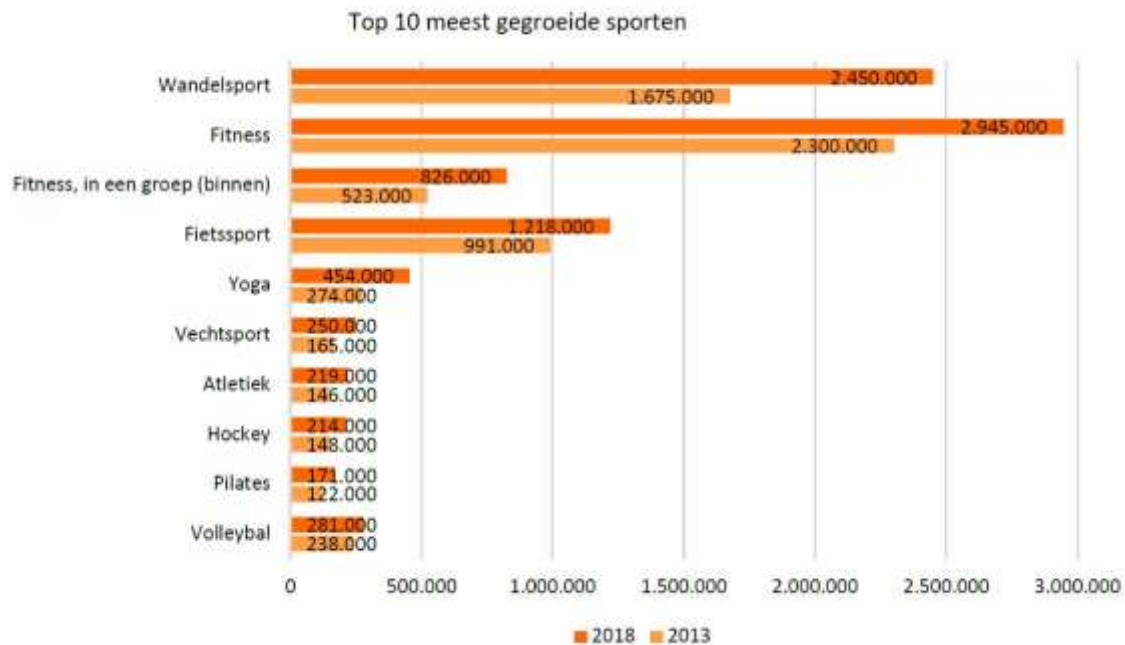
⁵ Alzheimer Stichting Nederland - Dementia in Europe Yearbook 2019

⁶ Let wel: dementie treft niet alleen ouderen. Ook jongeren en volwassenen kunnen er door getroffen worden.

⁷ GGD Hollands Noorden - Gezondheidsmonitor 2016

Veranderend sportgedrag

De sportdeelname bij sportverenigingen is in absolute zin al jaren stabiel, maar het aantal sporters in ons land neemt toe⁸. Dit is met name het gevolg van de groeiende populariteit van anders-georganiseerde of individuele vormen van sportbeoefening: wandelen, fitness, fietsen en hardlopen. Deze sport- en beweegvormen zijn met name populair onder volwassenen en ouderen, die zich minder willen binden aan een sportvereniging.

Bron: Zo Sport Nederland (NOC*NSF 2019)

Ook de gemeente Heerhugowaard heeft te maken met deze trend. Volwassenen en ouderen kiezen steeds vaker voor niet-verenigingsgebonden sport- en beweegvormen. Toch is het aandeel volwassen inwoners dat te weinig beweegt⁹ nog steeds aanzienlijk: in Heerhugowaard voldoet één-derde van de volwassen bevolking niet aan de normen voor gezond beweeggedrag¹⁰.

Bron: De beweegrichtlijnen - Kenniscentrum Sport

⁸ NOC*NSF - Zo Sport Nederland 2018

⁹ Nederlands Norm Gezond Bewegen, vanaf 2017: De beweegrichtlijnen

¹⁰ GGD Hollands Noorden - Gezondheidsmonitor 2016

Een beter inzicht in de behoeftepatronen van inwoners die niet- en anders-georganiseerd sporten en recreëren is gewenst. Om deze reden worden in een op dit moment lopend onderzoek van het Mulier Instituut vragen voor een burgerpanel meegenomen over deze behoeften.

Speerpunten per levensfase

De bovenstaande maatschappelijke trends in de gemeente kunnen voor het sportakkoord worden vertaald naar de volgende speerpunten per levensfase:

- Jongste jeugd: voorlichting over belang van bewegen en gezonde voeding voor de motorische en mentale ontwikkeling.
- Basisschooljeugd: motorische ontwikkeling, sportkennismaking en binding aan een vereniging of sportschool.
- Jeugd 12+: inzet op behoud bij verenigingen, introduceren van aangepaste sportvormen (b.v. urban sports, freerunning, skaten en boarden).
- Volwassenen: faciliteren van individuele sportbeoefening/bewegen in openbare ruimte; ontwikkelen nieuwe aanbod (b.v. padel, klimmen) alternatieve lidmaatschapsmodellen vanuit sportverenigingen en commerciële sport; verkennen van het nog sterker profileren van sportief-recreatieve beweegroutes.
- Volwassenen met afstand tot regulier aanbod (arbeidsreïntegratie, GGZ, vluchtelingen, armoede): verlagen van drempels voor sport en bewegen.
- Ouderen: het aanbod van veel sportverenigingen is nog traditioneel ingericht (competitie, prestatie). Om ouderen te binden is een focusverschuiving gewenst naar meer recreatieve sport-en beweegvormen, op een lager intensiteitsniveau (b.v. walking football/handbal, Old Stars).
- Ouderen met zorgindicatie (chronisch zieken, dementie, eenzaamheid): verlagen van drempels voor bewegen en meedoen. Focus op gezond bewegen en meedoen.

5. Waar willen we naar toe?

5.1 Twee ontwikkelrichtingen voor de sport- en bewegvisie

De ambities van het sportakkoord Heerhugowaard worden uitgewerkt in twee ontwikkelrichtingen en vier programmalijnen.

A. De basis van sport en bewegen versterken

Allereerst wordt ingezet op een gezonde en toegankelijke basis in de sport in Heerhugowaard. Als de basisinfrastructuur krachtig is en uitnodigt tot een leven lang sporten en bewegen, dan neemt de druk op de top van de piramide van zorg en ondersteuning over de volle breedte af.

Programmalijnen:

1. Vitale verenigingen en sportaanbieders
2. Duurzame accommodaties en beweegvriendelijke omgeving

B. De maatschappelijke waarde van sport en bewegen verzilveren

Daarnaast zal, in een tweede spoor, gericht geïnvesteerd worden op het benutten van de preventieve en sociale kracht van sport en bewegen en in het verlagen van drempels die de deelname door specifieke inwoners nog in de weg staan. Tot slot wordt geïnvesteerd in een sportief klimaat waarin kinderen positief kunnen opgroeien, met goed bewegingsonderwijs en waarin iedere inwoner op een veilige manier kan deelnemen aan sporten en bewegen.

Programmalijnen:

3. Inclusief sporten en bewegen
4. Positieve, veilige en vaardige sport

5.2 Het bestaande sportkapitaal benutten

De focus van het sportakkoord vertaalt zich visueel in onderstaand model van sport en bewegen als integraal onderdeel van het sociaal en het fysiek domein. De basis van het model wordt gevormd door het bestaande gemeentelijk sportkapitaal: de verenigingen en andere aanbieders, het vrijwillig kader, het bewegingsonderwijs en de beschikbare accommodaties en voorzieningen. Deze bestaande infrastructuur vormt de basis voor een leven lang sporten en bewegen voor alle inwoners van Heerhugowaard. Op grond van de deze basis kan vervolgens gebouwd worden aan maatschappelijke doelstellingen en aan het verwijderen van de drempels die deze doelstellingen in specifieke gevallen in de weg staan.

Het bestaande sportkapitaal in de gemeente Heerhugowaard is de basis voor het sportakkoord

6. De ambities van het sportakkoord in vier programmalijnen

De gemeente Heerhugowaard en de sportverenigingen delen de ambitie om alle inwoners de kans te bieden om een leven lang te genieten van de positieve effecten van sport en bewegen. Tijdens de inspiratiesessie op 4 februari 2020 zijn binnen de vier programmalijnen van het sportakkoord ambities en kansen benoemd en zijn tegelijkertijd wensen en knelpunten geïnventariseerd, die deze ambities nog in de weg staan.

A. De basis van sport en bewegen versterken

Sport en bewegen kent een gezonde en toegankelijke basis in Heerhugowaard. Er bestaat een breed aanbod van verenigingen, sportscholen en andere sport- en beweeginitiatieven. Daarnaast is er een veelheid aan accommodaties en voorzieningen en biedt de buitenruimte veel mogelijkheden voor sporten en bewegen. Binnen de eerste ontwikkelrichting ligt de uitdaging om deze bestaande (sociale en fysieke) basis enerzijds verder te versterken en anderzijds nog beter te ontsluiten.

Programmalijn 1. Vitale verenigingen en sportaanbieders

De sport in Heerhugowaard kent een sterke sociale worteling binnen de gemeente, met goede voorzieningen en een gevarieerd verenigingsaanbod. Om meer maatschappelijk rendement te realiseren met sport en bewegen zal worden ingezet op het zelf-organiserend vermogen van de verenigingen en de eigen kracht van de inwoners.

De verbindingen tussen de sport en organisaties in het sociaal domein (zorg en welzijn) zijn nog beperkt en het lukt verenigingen nog slechts incidenteel om nieuwe doelgroepen te integreren in de vereniging. Anderzijds blijkt de bereidheid om hierop in te zetten groot en worden nieuwe sportvarianten verkend of uitgetoetst die beter aansluiten bij een veranderende sport- en beweegbehoefte (beachsporten, 'urban sports' of 'walking'-varianten voor ouderen).

Deze bereidheid tot aanpassing van aanbod zal de komende jaren veel sterker benut worden. Ook andere aanbieders van sport en bewegen, zoals sportscholen, fitnessclubs, als ook fysiotherapeuten worden sterker betrokken bij het verzilveren van de maatschappelijke kracht van sport en bewegen. De buurtsportcoaches vervullen een sleutelrol bij het leggen van deze verbindingen en bij het verkennen van nieuw aanbod en nieuwe lidmaatschapsvormen. Kansen tot sterkere samenwerking tussen sportverenigingen en commerciële aanbieders van sport en bewegen worden verkend.

De inspiratiesessie voor het Sportakkoord op 4 februari 2020 in De Horst

De onvoldoende beschikbaarheid van geschikt kader en vrijwilligers wordt door de verenigingen als grote belemmering ervaren. Met name bestuurlijke en complexe taken blijven lang vacant. Tegelijkertijd lukt het verenigingen nog beperkt om nieuwe leden te werven onder inwoners die nog een drempel ervaren naar het bestaande sport- en beweegaanbod. Daarbij speelt een rol dat er beperkt inzicht is in wensen en behoeften en in de vindplaatsen van nieuwe doelgroepen.

Versterking en scholing van de vrijwilligersorganisaties en ondersteuning bij het slaan van bruggen naar samenwerkingspartners in het sociaal domein en uiteindelijk naar nieuwe sporters en bewegers zijn van essentieel belang bij het realiseren van de ambities van de verenigingen.

Focus:

- Vitale en open sportverenigingen en andere aanbieders van sport en bewegen zijn cruciaal bij het verzilveren van de maatschappelijke kracht van sport en bewegen. Hun eigen kracht wordt gemobiliseerd, waar nodig worden nieuwe initiatieven ondersteund en belemmeringen weggenomen.

Speerpunten

- Sportloket sport en bewegen realiseren
- Een verbindende buurtsportcoach/sportmakelaar vrijmaken
- Behoud leden en vrijwilligers (m.n. 12+/18+)
- Betrokkenheid ouders
- Sport- en beweegpromotie bestaand aanbod

Uitvoeringsagenda – 1. Vitale verenigingen en sportaanbieders

Activiteit	Beoogde partners	Resultaatindicator	Planning
Inrichten en profileren sportloket	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente • HeerhugowaardSport NV • Sportverenigingen 	Start Sportloket	Eind 2020
Aanstellen Sportmakelaar	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente • HeerhugowaardSport NV 	Sportmakelaar	Sep 2020
Organisatie opleidingen sportverenigingen: <ul style="list-style-type: none"> • Ledenwerving en -beleid • Vrijwilligerswerving en -beleid • Betrokkenheid ouders • Veilig sportklimaat • Aangepast sporten 	<ul style="list-style-type: none"> • HeerhugowaardSport NV • Adviseur lokale sport • Sportverenigingen • Sportbonden • Sportondersteuningsorganisaties 	Xx verenigingen/ bestuurders zijn opgeleid	
Sportpromotie <ul style="list-style-type: none"> • Website sport- en beweegaanbod • Organisatie Sportmarkt 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen • Sportscholen/fitnessaanbieders • Overige sport/ beweegaanbieders • Scholen • Maatschappelijke organisaties 		Sep 2021 Najaar 2020
Behoud leden 12+/18+	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen • MET Welzijn - Jongerenwerk 		

Programmalijn 2. Duurzame accommodaties en beweegvriendelijke omgeving

De gemeente Heerhugowaard beschikt over een breed en divers areaal aan sport- en beweegvoorzieningen, dat wordt onderhouden en beheerd door de sportaanbieders zelf of door HeerhugowaardSport NV.

De accommodaties kunnen intensiever en efficiënter benut worden door het vergroten van multifunctioneel gebruik. Dit kan gerealiseerd worden door optimalisering van de gebruikroosters, door gebruik op daluren en door meer samenwerking van gebruikers. Ook kan gezocht naar nieuwe gebruiksmogelijkheden, al zal het daarvoor soms nodig zijn formele beperkingen op alternatief gebruik te verruimen.

Buitensportaccommodaties zijn in de meeste gevallen niet toegankelijk buiten de reguliere gebruiksuren. Verenigingen staan open voor het maatschappelijk ontsluiten van hun accommodaties, maar vragen aandacht voor verantwoord beheer en programmering (bijv. in de vakantieperiodes). Samenwerking met scholen, kinderopvangorganisaties en de buurtsportcoaches ligt hierbij voor de hand. Aansluitend kan het gebruik van schoolpleinen als speelplek geoptimaliseerd worden (binnen en buiten schooltijden).

Heerhugowaard zet als gemeente al vele jaren sterk in op een op openbare ruimte die uitnodigt en prikkelt tot bewegen¹¹. De fysieke leefomgeving heeft positieve effecten op de gezondheid van inwoners: een aantrekkelijke en goed ingerichte leefomgeving stimuleert een gezonde leefstijl met voldoende beweging. Wie in een groene omgeving leeft, voelt zich gezonder en bezoekt minder vaak de huisarts. Sportief-recreatieve voorzieningen als wandel- en fietsroutes in de gemeente worden reeds intensief gebruikt. Een gezonde leefomgeving helpt Heerhugowaard bij het laagdrempelig in beweging brengen van de groeiende groep individuele, niet gebonden sporters en bewegers (wandelen, hardlopen, fietsen), maar kan daarnaast een veel sterkere pijler worden in het lokale beleid rondom bijvoorbeeld eenzaamheid, overgewicht, gezondheidsachterstanden en het groeiende aantal zelfstandig wonende ouderen.

Het Mulier Instituut doet op dit moment onderzoek naar de accommodaties en naar de beweegvriendelijkheid van de buitenruimte. Dit onderzoek zal nadere gegevens opleveren die kunnen bijdragen aan de uitvoering van het sportakkoord.

Focus:

- Zowel de bestaande sportaccommodaties als de fysieke leefomgeving bieden de komende jaren belangrijke randvoorwaarden voor nieuwe impulsen in het sport- en beweegbeleid in de gemeente.

Speerpunten

- Verduurzaming sportaccommodaties (zonnepanelen, LED-verlichting, isolatie)
- Multifunctionele sportaccommodaties (buurtfunctie en ontmoetingsplek)
- Uitbreiding, renovatie en delen accommodaties
- Stimuleren beweegvriendelijke omgeving en buitenspeelruimte

---

¹¹Gemeente Heerhugowaard - Uitvoeringsprogramma Sport, Bewegen en Gezondheid 2012: *“De directe woonomgeving moet uitnodigen tot sporten en bewegen voor jong en oud. Het stimuleren van een korte wandeling maken, op de fiets of lopend boodschappen doen, de kinderen brengen en halen van school of naar de bibliotheek, even bewegen bij het beweegpunt voor ouderen. Dit kan bijvoorbeeld met aangegeven beweegroutes, beweegtoestellen voor ouderen, goede fiets- en wandelpaden en themaroutes”.* (p.11)

Uitvoeringsagenda – 2. Duurzame accommodaties en beweegvriendelijke omgeving

Activiteit	Beoogde partners	Resultaatindicator	Planning
Verduurzaming accommodaties	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente HeerhugowaardSport NV Sportkracht12/Team Sportservice Sportief Opgewekt Sportverenigingen	Xx verenigings-accommodaties hebben concrete en uitvoerbare plannen opgesteld	Jun 2021
Multifunctionele sportparken realiseren <ul style="list-style-type: none"> Verkenning Plan van aanpak opstellen Uitvoering plan	<ul style="list-style-type: none"> Sportverenigingen Gemeente HeerhugowaardSport NV	Tenminste x verenigings-accommodaties zijn toegankelijk gemaakt voor inwoners	
Stimuleren beweegvriendelijke omgeving en buitenspeelruimte <ul style="list-style-type: none"> Verkenning en planvorming Realisatie	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente HeerhugowaardSport NV Sportverenigingen Wandel-, loop- en fietssport-aanbieders Bootcampclubs MET Welzijn - Jongerenwerk	1 beweegtuin gerealiseerd 1 beweegroute ingericht en gepromoot	

B. De maatschappelijke waarde van sport en bewegen verzilveren

De gemeente Heerhugowaard wil een 'inclusieve samenleving' zijn¹². Ook als het om meedoen aan sport en bewegen en een gezonde en vitale leefstijl gaat. Een aantal inwoners ervaart evenwel nog een afstand of een drempel tot de verenigingen/organisaties en de activiteiten die zij bieden. Of haakt af op het moment dat activiteiten niet meer aansluiten bij (fysieke) mogelijkheden of levensfase. In de komende jaren wordt meer geïnvesteerd in het verlagen van drempels naar sport- en beweegdeelname en het innoveren van het aanbod van bestaande verenigingen en aanbieders.

Programmaliijn 3. Inclusief sporten en bewegen

De tijd is rijp voor het zodanig versterken van sportinfrastructuur dat meer mensen binnen de gemeente naar behoefte en op hun niveau kunnen sporten en bewegen. Hierbij geldt de breed gedragen overtuiging dat iedere inwoner van de gemeente Heerhugowaard moet kunnen sporten en bewegen.

Een sterk accent komt daarbij te liggen op het nog meer en gericht in beweging brengen van mensen die dat nog niet (voldoende) doen; daarbij is speciale aandacht voor kwetsbare inwoners. Dit zijn mensen die een hogere drempel ervaren om fysiek of sociaal in beweging te komen. Het kan hierbij gaan om ouderen met chronische klachten of dementie en om mensen met overgewicht, een fysieke beperking of psychische klachten. Maar ook financiële drempels of een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen sportbeoefening in de weg staan. Specifieke aandacht wordt gevraagd voor vluchtelingen.

In samenwerking met sportverenigingen en maatschappelijke organisaties in het sociaal domein (zorg en welzijn) wordt de komende jaren geïnvesteerd om drempels naar sport en bewegen weg te nemen. De uitdaging zal zijn om innovatieve matches tot stand te brengen tussen sport, de gemeente en haar maatschappelijke partners in het sociaal domein.

Focus

- Een sterk accent komt te liggen op het in beweging brengen van (kwetsbare) inwoners die dat nog niet (voldoende) doen, omdat zij drempels ervaren naar het reguliere sport- en beweegaanbod. Speciale aandacht gaat uit naar kwetsbare doelgroepen.

¹²Raadsagenda Heerhugowaard 2018-2022

Speerpunten

- Ouderensport promoten en verbreden
- Sterker betrekken sportverenigingen/ontwikkelen innovatief aanbod
- Verkennen nieuwe lidmaatschapsmodellen/sportkennismaking
- Aangepast sporten
- Verlagen financiële drempels sportbeoefening
- Vluchtelingen en sport

Uitvoeringsagenda – 3. Inclusief sporten en bewegen

Activiteit	Beoogde partners	Resultaatindicator	Planning
Ouderensport <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling aangepast aanbod (Walking/Old Stars-varianten) • Promotie bestaand aanbod	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen • Waertse senioren • De Pieter Raat Stichting • MET - Welzijn • HeerhugowaardSport NV • Nationale Ouderen Bond		
Verkennen nieuwe deelname modellen <ul style="list-style-type: none"> • Knipkaart • Snuffel/introductielidmaatschap	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen • MET Welzijn	Pilots bij tenminste 4 verenigingen	Sep 2020
Financiële drempels verlagen <ul style="list-style-type: none"> • Promotie Jeugdfonds sport & cultuur en Huygenpas	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente • Sportverenigingen • Scholen • MET Welzijn • HeerhugowaardSport NV	Stijging van gebruik van beide regelingen met x %	Dec 2021
Aangepast sporten <ul style="list-style-type: none"> • Intensivering regionale samenwerking met SportZ en Uniek Sporten • Scholing van verenigingskader	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen • Scholen • HeerhugowaardSport NV • Uniek Sporten • SDB Reigersdaal • Dementievereniging NH		
Vluchteling en sport <ul style="list-style-type: none"> •	<ul style="list-style-type: none"> • COA • AZC • HeerhugowaardSport NV		

Programmalijn 4. Positieve, veilige en vaardige sport

Heerhugowaard zet in op bewegingsonderwijs van hoge kwaliteit¹³. Dit wordt mede gerealiseerd door de inzet van combinatiefunctionarissen van HeerhugowaardSport NV, die als vakleerkracht in het basisonderwijs actief zijn. De aanwezigheid van goed gekwalificeerde vakleerkrachten lichamelijke opvoeding in het bewegingsonderwijs (4-12 jaar) draagt bij aan een hoge sport- en beweegdeelname in deze leeftijdscategorie en zorgt er tegelijkertijd voor dat de jeugd in de gemeente zich motorisch goed ontwikkelt en een gezonde en actieve leefstijl als vanzelfsprekend gaat ervaren¹⁴.

De sportparticipatie van jeugd vanaf 12 jaar neemt in Heerhugowaard, evenals in de rest van Nederland, af en sportverenigingen zien hun ledentallen vanaf deze leeftijdscategorie teruglopen.

¹³ Convenant sport, bewegen en gezonde leefstijl – Heerhugowaard 2017

¹⁴ De Tweede Kamer heeft begin februari 2020 met een meerderheid gestemd voor een verplicht minimum van 2 uur gymonderwijs per week binnen het basisonderwijs. De Kamer geeft scholen nog 3 jaar de tijd om deze wetswijziging daadwerkelijk door te voeren. Als het zo ver is kan de onderwijsinspectie scholen gaan afrekenen op deze urennorm.

Naast de voortzetting van sport- en beweegkennismaking via de basisschool is een accent-verschuiving naar de jeugd vanaf 12 jaar wenselijk.

Meer inzet op samenwerking met het voortgezet onderwijs zal verkend worden, waarbij een focus op jongeren met een afstand tot het reguliere sportaanbod, meestal in combinatie met een ongezonde leefstijl, centraal staat.

Sportverenigingen verdienen ondersteuning bij het ontwikkelen van activiteiten die zich richten op het behouden van de 12+ en 18+-leeftijdscategorie (aangepast activiteitsaanbod, flankerende jeugdactiviteiten en jeugdvrijwilligerswerk), maar ook kan gedacht worden aan het versterken van aanbod van 'urban sports' (b.v. freerunning, klimmen, skaten, dans).

Om een inclusief sportklimaat te realiseren wordt aandacht besteed aan een veilig en positief sportklimaat. Aandachtspunten zijn hierbij de rol van ouders langs de lijn en anti-pestbeleid. Verenigingen geven aan dat er behoefte is aan opleiding van kader op het gebied van 'positief coachen'. Veilig sporten betekent ook dat accommodaties veilig bereikbaar zijn (verlichting, overzicht, sociale controle).

Focus

- Een veilig en positief sportklimaat voor iedereen is een basisvoorwaarde voor inclusief sporten en bewegen. De inzet op jeugd wordt verbreed naar de leeftijdscategorie 12+ en 18+ die op dit moment de verenigingssport de rug toekeert. Meer afstemming tussen de vakleerkrachten bewegingsonderwijs kan bijdragen aan een gedeelde visie en daarmee aan de kwaliteit van het bewegingsonderwijs.

Speerpunten

- Versterken van een positief sportklimaat
- Vergroten van een veilig sportklimaat
- Positieve betrokkenheid ouders
- Versterken van het bewegingsonderwijs/vakleerkrachten
- Inzet op 12+/18+ leeftijdscategorie

Uitvoeringsagenda – 4. Positieve, veilige en vaardige sport

Activiteit	Beoogde partners	Resultaatindicator	Planning
Positief coachen <ul style="list-style-type: none"> • Opleiding voor verenigingen • Theatervoorstelling 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen • HeerhugowaardSport NV • Adviseur lokale sport • Positief Coachen • Sportbonden 	Xx verenigingen hebben deelgenomen aan een opleiding 1 theatervoorstelling georganiseerd	Jun 2021 Nov 2020
Vergroten afstemming binnen bewegingsonderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Scholen • HeerhugowaardSport NV 		
Inzet op 12+/18+ leeftijd <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met VO-scholen • Samenwerking met MBO-onderwijs • Pilots met 'urban sports' 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen • HeerhugowaardSport NV • MET Welzijn - Jongerenwerk • Scholen voortgezet onderwijs • MBO-opleidingen • Jongerenplatform 'Tjekkin' 		
Veilig sportklimaat <ul style="list-style-type: none"> • Vertrouwenspersonen verenigingen • Gedragscode • Privacywetgeving (AVG) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportverenigingen • Sportbonden • NOC*NSF 		

7. Van sportakkoord naar uitvoering

Uitvoering

Voor de gemeente Heerhugowaard is 'zelf- en samenredzaamheid' de sleutel voor de uitvoering van het sportakkoord; er wordt sterk ingezet op samenwerking tussen sportaanbieders en maatschappelijke organisaties en op een faciliterende en ondersteunende rol daarbij voor de buurtsportcoaches van HeerhugowaardSport NV en op de achtergrond de gemeente. De uitvoering van het sportakkoord is daarmee niet alleen afhankelijk van budget, maar meer nog van de 'eigen kracht' van organisaties en hun vrijwilligers, van de inzet van bestaande buurtsportcoaches van HeerhugowaardSport NV en van creatieve verbindingen en oplossingen.

Borging

Een succesvolle uitvoering van het sportakkoord is gebaat bij een goede verankering en bij een structurele betrokkenheid van de werkveldpartners (sport en bewegen, maar ook zorg, welzijn en onderwijs). In samenspraak met de gemeente en HeerhugowaardSport NV zullen de klankbordgroep en een viertal tijdelijke werkgroepen de uitvoering van het sportakkoord nader concretiseren en borgen.

Klankbordgroep

Tijdens het schrijven van het sportakkoord is het concept van feedback voorzien door een klankbordgroep (samengesteld vanuit de inspiratiebijeenkomst op 4 februari 2020). Deze klankbordgroep bestaat uit een vertegenwoordiging van sportverenigingen/sportaanbieders en maatschappelijke organisaties. De klankbordgroep wil een rol blijven spelen bij de concretisering en borging van de uitvoering van het sportakkoord en bij de besteding van het vanuit het ministerie van VWS beschikbare uitvoeringsbudget.

Werkgroepen

De klankbordgroep wordt bij de verder uitwerking van de uitvoeringsagenda's bijgestaan door werkgroepen vanuit het lokale werkveld, die voor de vier programmalijnen als trekker gaan optreden bij de verdere planvorming en uitvoering. In de vier werkgroepen worden concrete deelplannen opgesteld per programmalijn. Deze deelplannen worden uitgewerkt in:

- beoogde activiteiten en resultaten,
- benodigde inzet (bijv. vrijwilligers) en budget en een
- planning.

De klankbordgroep stelt vervolgens in samenspraak met de gemeente en HeerhugowaardSport NV de uitvoeringsagenda en het bestedingsplan vast.

De werkgroepen worden definitief samengesteld na de ondertekening van het sportakkoord. In de klankbordgroepvergadering van 15 april 2020 zijn vanuit de klankbordgroep trekkers benoemd voor de vier werkgroepen. Zij zetten zich na ondertekening van het sportakkoord in voor werving van werkgroepleden uit het werkveld en trekken het proces voor de concrete verdere uitwerking van de vier uitvoeringsagenda's.

De sportmakelaar

Voor het welslagen van het sportakkoord is het vrijmaken van een sportmakelaar bij HeerhugowaardSport NV een randvoorwaarde. De sportmakelaar stimuleert samenwerking, ondersteunt en faciliteert nieuwe initiatieven in sport en bewegen en helpt deze uitvoeren. De focus ligt daarbij op het wegnemen van drempels voor inwoners die een afstand ervaren tot het reguliere sport- en beweegaanbod.

De verbindende sportmakelaar heeft enerzijds oog voor het promoten en versterken van het totale sport- en beweegaanbod in Heerhugowaard en zet zich er, met de andere buurtsportcoaches, tegelijkertijd voor in om samen met de sportaanbieders en maatschappelijke partners innovatieve 'matches' tot stand te brengen. Hij treedt zo op als aanjager, verbinder en ondersteuner bij het vrijmaken van de zelfredzaamheid en 'eigen kracht' die in de Heerhugowaardse samenleving aanwezig zijn.

De gemeente Heerhugowaard heeft aan HeerhugowaardSport NV voor volgend jaar inmiddels een budgettaire uitbreiding van € 10.000,- per jaar toegezegd, waarmee uren kunnen worden vrijgemaakt voor de sportmakelaar.

Uitvoeringsbudget en services

Zodra het sportakkoord is ingediend bij de VSG heeft de gemeente Heerhugowaard recht op een éénmalig uitvoeringsbudget van het ministerie van VWS, dat kan worden ingezet om activiteiten te (co-)financieren. De besteding van dit budget (€ 30.000,-) vindt plaats in nauw overleg met de ondertekenaars, de klankbordgroep en de werkgroepen en wordt gebaseerd op de plannen van de werkgroepen.

Het uitvoeringsbudget is met name bedoeld om activiteiten mogelijk te maken die bijdragen aan de uitvoering van het sportakkoord en die een breed en collectief bereik hebben voor de betrokken verenigingen en organisaties. Gedacht kan worden aan scholing, opleiding of (ondersteuning bij) het tot stand brengen van nieuw aanbod voor nieuwe doelgroepen.

Via de adviseur lokale sport kan in 2020 en 2021 door sportverenigingen kosteloos gebruik worden gemaakt van ondersteuning vanuit sportbonden. Via de adviseur lokale sport zijn 'services' beschikbaar waarmee behoeften of knelpunten van verenigingen kunnen worden aangepakt, bijv. door een scholing of een ondersteuningstraject. De adviseur lokale sport beziet of er verenigingen en sporten thematisch geclusterd kunnen worden bij de inzet van de services. Voorts is het mogelijk dat er gemeentegrens-overstijgend aanbod wordt ingezet in de regio, als blijkt dat een behoefte ook speelt in buurgemeenten.

8. Bronnen

- Convenant sport, bewegen en gezonde leefstijl – Heerhugowaard 2017
  - Gemeente Heerhugowaard – Collegeprogramma *(f)luisterend besturen* 2018
  - Gemeente Heerhugowaard – Evaluatie Sportbeleid 2012-2016 in vogelvlucht
  - Gemeente Heerhugowaard – Uitvoeringsprogramma Sport , Bewegen en Gezondheid 2012
  - GGD Hollands Noorden – Gezondheidsmonitor 2016
  - GGD Hollands Noorden – Gezondheidsprofiel Noord-Holland Noord 2017
  - NOC*NSF – KISS-ledencijfers sportverenigingen Heerhugowaard 2018
  - NOC*NSF – Zo Sport Nederland 2018
  - Raadsagenda Heerhugowaard 2018-2022
  - Sportfondsen – Wijkscan Waardergolf 2020
-
- www.allesoversport.nl
  - www.cbs.nl
  - www.ggdhollandsnoorden.nl
  - www.heerhugowaard.nl
  - www.nocnsf.nl
  - www.rivm.nl
  - www.sportengemeenten.nl
  - www.sportisleven.nl
  - www.volksgezondheidszorg.info
  - www.waarstaatjegemeente.nl

9. Betrokken partijen

Dit sportakkoord is tot stand gekomen met medewerking van:

Sport en bewegen

- Honk- en Softbalvereniging BC The Herons
- KSV Voetbal
- KSV Handbal
- Stichting Sport is Leven/Geert Schipper
- Rolstoelsoftbal Sparks Haarlem
- FreeStyle Motion
- Voetbalvereniging Reiger Boys
- SiU Gymnastiek
- Tennisvereniging Heerhugowaard
- HHW 69 Badminton
- Revas Showdown
- Boomtoppers Majorette
- SVW Voetbal
- AV Hera
- MHC Heerhugowaard
- Ardea

Maatschappelijk

- Oogstichting Visio
- MET Welzijn
- COA
- Vluchtelingenwerk
- De Pieter Raat Stichting
- Stichting de Vrolijkheid

Overig

- NOC*NSF
- KNVB
- Vereniging Sport en Gemeenten
- Buurtsportcoaches en management HeerhugowaardSport NV
- Wethouder sport en beleidsadviseurs gemeente Heerhugowaard
- Team Sportservice
- De Pieter Raat Stichting

Klankbordgroep

- SVW'27
- SiU Heerhugowaard
- TV Heerhugowaard
- KSV Handbal
- KSV Voetbal
- MHC Heerhugowaard
- NOC*NSF
- MET Welzijn
- De Pieter Raat Stichting
- HeerhugowaardSport NV

Heel veel dank voor uw creativiteit en betrokkenheid!

10. Ondertekenaars sportakkoord

Heerhugowaard,